

Total No. of Questions—7]

[Total No. of Printed Pages—4

Seat No.	
-------------	--

[4914]-101

F.Y.B.F.A. (Drawing and Painting) EXAMINATION, 2016

HISTORY OF ART

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

N.B. :— (i) Question No. 1 is compulsory.

(ii) Attempt any *four* from the rest.

(iii) Draw diagrams, if necessary.

(iv) Answer should be to the point.

(v) Answer in any *one* of the following languages :

English, Marathi *or* Hindi.

1. (A) Give an introduction of Pre-historic Art. [5+15]

(B) Explain the following points in detail :

(i) Franco-Cantabria Group

(ii) Main pre-historic paintings of Bhimbetka

2. Write an essay on Architecture of Indus Valley Civilization. [10]

3. Explain main concept of Egypt Art and also explain the beauty of its sculpture Art. [10]

P.T.O.

4. Explain any *two* from the following points : [5+5]

(a) Nirvana of Buddha (Carving)

(b) Cycladic Art

(c) Lion Gate

(d) Cylindrical Seals

5. Introduce Art of Mesopotamian Civilization and also explain Ziggurat. [10]

6. (A) Fill in the blanks : [5]

(i) To highlight area of Bhimbetka, its credit goes to.....

(ii) Most of pillars (Stambha) built in.....

(iii) Carvings can be seen on.....and.....of Bharhut Stupa.

(iv) Statue of Bamian Buddha has been.....in Present.

(v) Kushana Period's Seated Buddha found from.....

(B) Match the following : [5]

(i) Palace pottery painting (a) Altamira

(ii) Pyramid of Giza (b) Art of Maurya Period

(iii) Cave of Lomesh Rhishi (c) Art of Shunga Period

(iv) Karle and Bhanja (d) Cycladic Art

(v) Resting Bison (e) Old Kingdom

7. "Aegean Art is base of Greek Art." Explain. [10]

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 60

- सूचना :— (i) प्रश्न क्रमांक 1 सोडविणे आवश्यक आहे.
(ii) उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणत्याही 4 प्रश्नांची उत्तरे लिहावीत.
(iii) उत्तरे मुद्देसुद असावीत.
(iv) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.
(v) खालीलपैकी कोणत्याही एका भाषेत उत्तरे लिहा:
इंग्रजी, मराठी किंवा हिंदी

1. (अ) प्रागेतिहासीक कलेची ओळख करुण द्या. [5+15]
(ब) खालील दिलेल्या मुद्द्यांची सविस्तर माहिती लिहा :
(i) फ्रांको-केन्टाबेरियन ग्रुप
(ii) भिमबेटकाचे प्रमुख प्रागेतिहासीक चित्र
2. सिंधु घाटी सभ्यतेच्या स्थापत्यावर निबंध लिहा. [10]
3. इजिप्त कलेतील मुख्य अवधारणेला समजून तेथील मूर्तिकलेतील सौंदर्याची व्याख्या लिहा. [10]
4. खालीलपैकी कुठल्याही दोनवर टिपा लिहा : [5+5]
(अ) बुद्धाचे निर्वाण (शिल्प)
(ब) साइक्लेडिक कला
(क) लायन गेट (द्वार)
(ड) सिलैन्ड्रीकल (बेलनाकार) सीले.
5. मेसोपोटामियन सभ्यतेतील कलेचा परिचय देऊन जिगुरात वर टिपा लिहा. [10]

6. (अ) गाळलेल्या जागा भरा : [5]

- (i) भीमबेटका, श्रेत्राला प्रकाशात आणव्याचे श्रेय.....
यांना जाते.
- (ii) सर्वाधिक स्तंभाची रचना.....मध्ये झाली.
- (iii) भरहुत स्तुपावर.....आणि.....वर तक्षण कार्य
केलेले दिसते.
- (iv) बामियान बुद्ध प्रतीमा वर्तमानामध्ये.....झाली
आहे.
- (v) कुषाण काळातील बसलेल्याबुद्धाची प्रतिमा.....मिळालेली
आहे.

(ब) जोड्या जुळवा : [5]

(i) प्रासादीय पात्र चित्रण	(अ) अल्तामीरा
(ii) गिजाचे पिरॅमिड	(ब) मौर्यकालीन कला
(iii) लोमेश ऋषि ची गुफा	(क) शृंगकालीन कला
(iv) कार्ले आणि भाजे	(ड) साइक्लेडिक कला
(v) विश्रामरत महिष	(इ) प्राचीन राजवंश

7. “इजियन कला युनान कलेचा आधार आहे.” सविस्तर समजाऊन सांगा. [10]

Total No. of Questions—6]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
-------------	--

[4914]-102

F.Y. B.F.A. (Drawing & Painting) EXAMINATION, 2016

FUNDAMENTAL OF ART AND COLOUR THEORY

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

N.B. :— (i) Answer should be to the point.

(ii) Draw neat diagram, if necessary.

(iii) Answer in any *one* of the following languages :
English, Marathi or Hindi.

1. Describe colour-wheel and colour-schemes, with the help of diagrams and explain the importance of colour in the art field. [20]
2. State whether the following statements are correct or wrong and rewrite the wrong statements with suitable change : [10]
 - (a) In colour sensation rods perceive the dear colour.
 - (b) Complementary colour of red-violet is yellow orange.
 - (c) Sir Isaac Newton discovered the light colour theory.
 - (d) Colour-scheme prepared by using green and red is called monochromatic colour scheme.
 - (e) After image of red colour is violet.
3. Write short notes on any *two* of the following : [10]
 - (a) Grey scale
 - (b) Simultaneous contrast
 - (c) After image.

P.T.O.

4. Write on types of line and describe with diagrams. [10]
5. Describe the fundamental of Arts in short. [5]
6. Fill in the blanks : [5]
- (a) is the only source of colours.
- (b) There are colours in the split complementary colour scheme.
- (c) The after image of red is
- (d) The other name for the method of mixing colour pigments is theory method.
- (e) The colour harmony affected through the use of tints is said to be in

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 60

सूचना :— (i) उत्तरे मुद्देसुद असावीत.

(ii) आवश्यक तेथे आकृत्या काढाव्यात.

(iii) खालीलपैकी कोणत्याही एका भाषेत उत्तरे लिहा :
इंग्रजी, मराठी किंवा हिंदी.

1. रंगचक्र व रंगसंगती यांचे आकृतीसह स्पष्टिकरणात्मक विवेचन करून रंगाचे कला क्षेत्रातील महत्व स्पष्ट करा. [20]
2. खालील विधाने चूक किंवा बरोबर ते सांगा व चुकिची विधाने दुरुस्त करून लिहा : [10]
- (अ) कांडीच्या आकाराच्या पेशी (ROD) रंगाची जाणीव करून देतात.
- (ब) लाल-जांभळ्या रंगाचा पूरक रंग पिवळा-नारिंगी होय.
- (क) न्यूटनने प्रकाश रंग पद्धतीचा शोध लावला.
- (ड) हिरवा व तांबडा या रंगापासून तयार होणारी रंगसंगती म्हणजे एकरंगसंगती होय.
- (इ) तांबड्या रंगाची विलंबित प्रतिभा जांभळ्या रंगाची मिळते.

3. थोडक्यात टिपा द्या (कोणत्याही दोन) : [10]
(अ) ग्रे स्केल (करडी मापन पट्टी)
(ब) सायमलटेनियस कॉन्ट्रास्ट (विरोधाभास)
(क) विलंबित प्रतिमा.
4. रेषेचे प्रकार सांगून आकृतीसह सविस्तर माहिती लिहा. [10]
5. कलेच्या घटकांबद्दल थोडक्यात लिहा. [5]
6. रिकाम्या जागा भरा : [5]
(अ) रंगाचे एकमेव उगम स्थान आहे.
(ब) विभक्त पुरक रंग योजनेत एकूण रंग असतात.
(क) तांबड्या रंगाची विलंबित प्रतिमा रंगाची असते.
(ड) रंगद्रव्य मिश्रण पद्धतीलाच पद्धती म्हणतात.
(इ) उजळ छटांनी साधलेल्या रंगसंवादास असे म्हणतात.

Total No. of Questions—7]

[Total No. of Printed Pages—4

Seat No.	
-------------	--

[4914]-201

S.Y. B.F.A. (Drawing & Painting) EXAMINATION, 2016

HISTORY OF ART

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

N.B. :— (i) Q. No. 1 is compulsory.

(ii) Attempt any *four* from the rest.

(iii) Draw diagrams if necessary.

(iv) Answer should be to the point.

(v) Answer in any *one* of the following languages :

English, Marathi *or* Hindi.

1. (A) Introduce Gandhar Art in short.

(B) Explain the following evidences in reference of Gandhar Art :

(i) Standing Buddha (Hotimardan)

(ii) Nirvana of Buddha (Carving)

(iii) Buddha of Bamian.

2. Introduce Greek Art and also explain its development in the following steps :

(i) Geometric Period

(ii) Archaic Period

(iii) Classical Period

(iv) Hellenistic Period.

P.T.O.

3. Introduce Gupta Art and also explain sculpture Art of Dashavatara Temple.
4. Explain any *two* from the following points :
- (i) Architecture Styles : Doric, Ionic and Corinthian
 - (ii) Church of Hagia Sophia
 - (iii) Kailashnath temple of Ellora
 - (iv) Temple of Kandaria Mahadev.
5. What is Byzantine Art ? Explain with examples of Mosaic paintings.
6. (A) Fill in the blanks :
- (i) In period of Greek Art human body has been created in geometrical form.
 - (ii) are main achievement of Etruscan Art.
 - (iii) Paintings of Hagia Sophia Church are examples of Early Byzantine Art.
 - (iv) Temples of Pallava's time are called as
 - (v) Sculpture of Anantshayi Vishnu is situated in temple.
- (B) Match the following :
(i) Sun Temple	(a) Early Christian Art
(ii) Symbolic Art	(b) Ellora
(iii) Doubting Thomas	(c) Konark
(iv) Rashtrakuta Dynasty	(d) Khajuraho
(v) Chandela Dynasty	(e) Romanesque Art.
7. Write an essay on Roman Architecture.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 60

सूचना :— (i) प्रश्न क्रमांक 1 सोडविणे आवश्यक आहे.

(ii) उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहावीत.

(iii) उत्तरे मुद्देसूद असावीत.

(iv) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

(v) खालीलपैकी कोणत्याही एका भाषेत उत्तरे लिहा :

इंग्रजी, मराठी किंवा हिंदी.

1. (अ) गांधार कलेची संक्षिप्त ओळख करून द्या.

(ब) गांधार कलेच्या संदर्भात खालील दिलेल्या कला अवशेषाची व्याख्या लिहा :

(i) स्थानक बुद्धांची प्रतिमा (होतिमरदान)

(ii) बुद्धांचे निर्वाण (शिल्प)

(iii) बामियानचा बुद्ध.

2. ग्रीक (युनान)च्या कलेचा परिचय देऊन त्या कलेच्या विकासाची खालील दिलेल्या व्याख्या लिहा :

(i) ज्यामितीय काळ

(ii) आरकेयिक काळ

(iii) शास्त्रीय काळ

(iv) हेलेनेस्टिक काळ.

3. गुप्त कलेचा परिचय देऊन दशावतार मंदीर शिल्पकलेची व्याख्या लिहा.

4. खालीलपैकी कुठल्याही दोन टिपा लिहा :

- (i) स्थापत्य शैली—डोरिक, अयोनिक आणि कोरिन्थीयन
- (ii) हागिया सोफियाचे गिर्जाघर (चर्च)
- (iii) एलोराचे कैलाशनाथ मंदिर
- (iv) कन्दरिया महादेवाचे मंदिर.

5. बाइजेन्टाइन कला काय आहे ? मोजाइक (मणीकुट्टम) चित्राद्वारे समजावून सांगा.

6. (अ) गाळलेल्या जागा भरा :

- (i) ग्रीक (युनान) कलेच्या कलेमध्ये मानवशरीराला भौमितीक आकारामध्ये अंकित केले गेले.
- (ii) इट्रस्कन कलाची विशेष उपलब्ध आहे.
- (iii) हागिया सोफिया गिर्जाघर (चर्च) मध्ये चित्र पूर्व-बाइजेन्टाइन कलेचे उदाहरण आहे.
- (iv) पल्लवकालीन मंदिर नावाने ओळखल्या जाते.
- (v) अनन्तशायी विष्णुची प्रतिमा मंदिरात स्थापिलेली आहे.

(ब) जोड्या जुळवा :

(i) सूर्य मंदिर	(a) पूर्व इसाई कला
(ii) प्रतिकात्मक कला	(b) एलोरा
(iii) थोमसचा संदेह (डाउर्टींग थोमस)	(c) कोणार्क
(iv) राष्ट्रकुट वंश	(d) खजुराहो
(v) चंदेल वंश	(e) रोमनस्क कला.

7. रोमन स्थापत्यावर निबंध लिहा.

Total No. of Questions—7]

[Total No. of Printed Pages—2

Seat No.	
-------------	--

[4914]-202

S.Y. B.F.A. (Drawing & Painting) EXAMINATION, 2016

AESTHETICS [INDIAN]

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

N.B. :— (i) Q. No. 1 is compulsory. Attempt any *four* from the rest.

(ii) Answer in English *or* Marathi *or* Hindi.

1. (a) State the Rasa Theory in respect of visual art. [10]
(b) State the myth of origin of Art. [10]
2. Explain the terms Vibhav, Anubhav, Sthayibhav and Vyabhicharibhav; giving examples. [10]
3. How does Chitrasutra classify paintings ? [10]
4. Explain — Shadanga. [10]
5. Discuss Lokdharmi and Natyadharmi. [10]
6. What are the barriers in Art appreciation ? [10]
7. Write short notes on any *two* of the following : [10]
(a) Symbols and their uses
(b) Kaushiki-Vritti
(c) Varnika
(d) Art and handicraft.

P.T.O.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 60

सूचना :— (i) पहिला प्रश्न अनिवार्य आहे. इतर प्रश्नांपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(ii) उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी किंवा हिंदीभाषेत द्या.

1. (अ) दृष्यकलेच्या संदर्भात रससिद्धान्त स्पष्ट सांगा. [10]
(ब) चित्रकलेच्या उगमाचे संदर्भातील कथा सांगा. [10]
2. विभाव, अनुभाव, स्थायीभाव व व्यभिचारीभाव या संज्ञा सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]
3. चित्रसूत्रानुसार चित्रांचे प्रकार कोणते ? [10]
4. षडाङ्गे स्पष्ट करा. [10]
5. लोकधर्मी व नाट्यधर्मी यांची चर्चा करा. [10]
6. कलेच्या विमर्ष प्रक्रीयेत येणाऱ्या अडचणी सांगा. [10]
7. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टीपा लिहा : [10]
(अ) प्रतीके व त्याचे कलेच्या क्षेत्रातील वापर
(ब) कौशिकी-वृत्ती
(क) वर्णिका
(ड) कला व हस्तकला.

Total No. of Questions—4]

[Total No. of Printed Pages—2

Seat No.	
-------------	--

[4914]-203

S.Y. B.F.A. (Drawing and Painting) EXAMINATION, 2016

PRINT MAKING

(Theory)

Time : Two Hours

Maximum Marks : 30

- N.B. :—** (i) Answer any *three* questions.
(ii) *All* questions carry equal marks.
(iii) Answer should be to the point.
(iv) Give diagrams if necessary.
(v) Answer in any *one* of the following languages :
English, Marathi or Hindi.

1. Write in detail 'Dry Point' with diagram. [10]
2. Write about 'Aquatint' Printing process in detail. [10]
3. Write in detail with diagram about Intaglio Printing Process. [10]
4. Write short notes on any *two* : [10]
 - (1) Lithograph
 - (2) Mezzotint
 - (3) Wood cut
 - (4) Lino cut.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास

एकूण गुण : 30

- सूचना :— (i) कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

P.T.O.

- (iii) उत्तरे मुद्देसूद लिहा.
(iv) आवश्यक तेथे आकृती काढा.
(v) खालीलपैकी एका भाषेत उत्तर लिहा :
इंग्रजी, मराठी किंवा हिंदी.

1. 'ड्राय पॉईंट' प्रिटींगविषयी आकृतीसह सविस्तर लिहा. [10]
2. 'अॅक्वाटिंट' मुद्रण पद्धतीविषयी सविस्तर लिहा. [10]
3. 'इंटॉग्लिओ प्रिन्टिंग' या पद्धतीविषयी आकृतीसह सविस्तर लिहा. [10]
4. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) : [10]
 - (1) लिथोग्राफ
 - (2) छायाभेदांकित-उत्किर्ण मुद्रण
 - (3) वुड कट
 - (4) लिनो कट.

Total No. of Questions—7]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
-------------	--

[4914]-301

T.Y. B.F.A. (Drawing and Painting) EXAMINATION, 2016

HISTORY OF ART

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

- N.B. :—** (i) Attempt any *five* questions.
(ii) Draw diagrams, if necessary.
(iii) Answer in any *one* of the following Language : English,
Marathi or Hindi.
(iv) *All* questions carry equal marks.

1. Write in short about Neo-classicism and support your answer with any *two* Artists from the same period.
2. Write in short about Gustav Courbet of Romanticism and support your answer with notes on this paintings.
3. Mention in short about any *two* Artists from Impressionism.
4. Write short notes on any *three* :
 - (A) Van Gogh
 - (B) David
 - (C) Marshall Dheushamp
 - (D) Jackson Pollock
 - (E) Paul Klee
 - (F) Guernica.

P.T.O.

5. Differentiate between Jain and Pala miniature style.
6. Write in short about Rajput Style and its sub-types.
7. Write in short about the beginning, development and end of the Mughal style of miniature.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 60

सूचना :— (i) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(ii) गरज असल्यास नकाशे रेखाटा.

(iii) खालीलपैकी कोणत्याही एका भाषेत उत्तरे लिहा :

मराठी, हिंदी व इंग्रजी.

(iv) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. नव-अभिजातवादाची (Neo-Classicism) थोडक्यात माहिती सांगून त्यातील कोणत्याही दोन चित्रकाराबद्दल लिहा.
2. स्वच्छंदवादातील (Romanticism) चित्रकार गुस्ताव कुर्बेबद्दल माहिती सांगून त्यांच्या चित्रांबद्दल थोडक्यात लिहा.
3. दृकप्रत्ययवादातील कोणत्याही दोन चित्रकारांची थोडक्यात सांगा.
4. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :
(अ) व्हॅन गॉख
(ब) डेव्हीड

- (क) मरुशल धुंशरं
- (ड) र्कसन डुल्लेक
- (इ) डुल कलुी
- (ड) गुवेरुनरकल.

5. र्कन व डलल शैलुीकल तुलनल करल.
6. रलकडुत शैलुी आणल तुलके उडडुरकरलत वर थुडकडुतलत डलहलतुी ललहल.
7. डुगलल शैलुीकल उगडु, वलकलस व असुत डल वलषडुी सवलसुतर डलहलतुी ललहल.

Total No. of Questions—7]

[Total No. of Printed Pages—2

Seat No.	
-------------	--

[4914]-302

T.Y. B.F.A. (Painting) EXAMINATION, 2016

AESTHETICS WESTERN—THEORY

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

N.B. :— (i) Q. No. 1 is compulsory. Attempt any *four* from the rest.

(ii) Answer in English, Marathi or Hindi.

1. (a) How does Plato describe the terms idea, appearance and imitation ? [10]
(b) Explain Aristotle's views on idea, catharsis and imitation. [10]
2. Explain the salient features of Plotinus 'Divine Pleasure'. [10]
3. Describe Paul Klee's simile of a tree. [10]
4. 'All art is Expression' says Rudolf Arnheim. Discuss. [10]
5. What were the views of Ancient Greeks on Art ? [10]
6. Discuss the attitude of Primitives towards art and life. [10]
7. Write short notes on any *two* of the following : [10]
 - (a) Eros
 - (b) Sophists views on art
 - (c) Bharat
 - (d) Gestalt.

P.T.O.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 60

सूचना :— (i) पहिला प्रश्न अनिवार्य आहे. इतर प्रश्नांपैकी कोणतेही चार प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(ii) उत्तरे इंग्रजी, मराठी किंवा हिंदी भाषेत लिहा.

1. (अ) प्लेटो कल्पना, विचार व अनुकरण यांचे वर्णन कसे करतो ? [10]
(ब) अँरिस्टॉटलची कल्पना, विरेचन व अनुकरणाविषयी मते स्पष्ट करा. [10]
2. प्लोटीनसची 'दैवी आनन्द' ही कल्पना स्पष्ट करा. [10]
3. पॉलक्ली याचे वृक्षाचे रूपक वर्णन करा. [10]
4. 'सर्व कला ही अभिव्यक्ती असते' या रुडॉल्फ अर्नहाइम याच्या विधानावर चर्चा करा. [10]
5. प्राचीन युनानी (Greek) यांची कलाविषयक मते सांगा. [10]
6. आदीम मानवाचा कला व जीवनविषयक दृष्टिकोन समजावून द्या. [10]
7. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टीपा लिहा : [10]
(अ) इरॉस (Eros)
(ब) सॉफिस्टांचा कलाविषयी दृष्टिकोन
(क) भरत
(ड) गेस्टाल्ट (Gestalt).

Total No. of Questions—7]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
-------------	--

[4914]-401

Final Year B.F.A. (Drawing & Painting) EXAMINATION, 2016

HISTORY OF ART

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

- N.B. :—** (i) Q. No. 1 is compulsory.
(ii) Attempt any *four* from the rest.
(iii) Draw diagrams if necessary.
(iv) Answer should be to the point.
(v) Answer in any *one* of the following languages :
English, Marathi *or* Hindi.

1. (A) Introduce Indian Modern Art.
(B) “Sudhir Patavardhan is a Communist Artist.” Explain this sentence on the basis of Subjectivity of his Paintings.
2. Write about sculptures of Ram Sutar on the basis of Indian Modern Sculpture Art.
3. Introduce Indian Printmaking Art and write an essay on Printmaking Art of Anupam Sud *or* Krishna Reddy.
4. Write short notes on any *two* from the following points :
(i) Bikas Bhattacharya

P.T.O.

- (ii) Subodh Gupta
- (iii) Paul Klee
- (iv) Jackson Pollock.

5. What is Installation Art ? Explain Installation Art of Vivan Sundaram with example.
6. Explain Art of Juan Gris and also explain his contribution in development in post-cubism (synthesis cubism).
7. Explain the role of Wassily Kandinsky and Piet Mondrian in the development of Abstract or Non-Figurative Art.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 60

सूचना :— (i) प्रश्न क्रमांक 1 सोडविणे आवश्यक आहे.

(ii) उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहावीत.

(iii) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

(iv) उत्तरे मुद्देसूद असावीत.

(v) खालीलपैकी कोणत्याही एका भाषेत उत्तरे लिहा :

इंग्रजी, मराठी किंवा हिंदी.

1. (अ) भारतीय आधुनिक कलेचा परिचय करून द्या.
(ब) “सुधिर पटवर्धन एक साम्यवादी (कम्युनिस्ट) कलाकार आहे.” ह्या वाक्यांला त्यांच्या चित्रातील विषयांच्या आधारे स्पष्ट करा.

2. भारतीय आधुनिक मुर्तिकलेच्या आधारे राम सुतार यांच्या मुर्तीशिल्पांबद्दल लिहा.

3. भारतीय छापचित्रण (प्रिंटमेकींग) कलेची ओळख करून अनुपम सूद किंवा कृष्णा रेड्डीच्या छापचित्रणा विषयावर निबंध लिहा.
4. खालीलपैकी कुठल्याही दोनवर टिपा लिहा :
 - (i) बिकास भट्टाचार्य
 - (ii) सुबोध गुप्ता
 - (iii) पॉल क्ली
 - (iv) जैक्सन पॉलाक.
5. इन्स्टॉलेशन कला म्हणजे काय ? विवान सुंदरम यांच्या इन्स्टॉलेशन कलेचे उदाहरण देऊन स्पष्ट करा.
6. इवान ग्रीस कलेला समजावून उत्तर घनवाद (संश्लेषणात्मक घनवाद)च्या विकास मध्ये त्यांचे असलेले योगदान काय आहे ?
7. वस्तुनिर्पेक्ष (अमूर्त) कलेच्या विकासामध्ये पियेट मॉद्रियान आणि वैजिली कॅन्डिस्की यांची भूमिका स्पष्ट करा.